

KURJER WARSZAWSKI.

Środa.
Dnia 7 (19) Lipca. — Rok 1854.

N° 185.

Jutro, ŚŚ. Eliasza Pr. i Czesława W.
Ubyło dnia minut 39.

Wczoraj w Kościele Śgo KRZYŻA, rozpoczęta została Nieszporami, a dziś odprawia się tamże solennie uroczystość Śgo WINCENTEGO a *Paulo*, Fundatora Zgromadzenia XX. *Missjonarzy*, Siost *Milosierdzia* i *Domów przytulku opuszczonych dzieci*.

Rada Administracyjna Królestwa, zatwierdziła zapisy: a) dla Instytutu niewidomych przy Instytucie Głuchoniemych w *Warszawie* rs. 750, i b) dla Sali Ochrony w *Warszawie* rs. 150, przez *Elżbietę z Klaffenbachów Köhler*, uczynione.

Zarząd Warszawskiego Ober-Policmajstra, wezwał *Władza Pacyfika Wiewiórskiego, Reformata*, który w miesiącu Sierpniu 1845 roku, będąc przeznaczonym z *Klasztoru Warszawskiego* do *Klasztoru w Brzezinach*, w *Pow. Rawskim*, niedoszedłszy miejsca przeznaczenia, zbiegł za granicę, i ostatnio miał się znajdować we *Francji* w m. *Paryżu*, ażeby w ciągu 6ciu tygodni od daty obecnego wezwania, zgłosił się do najbliższego Urzędu Policyjnego i bytność swoją zameldował; a to pod rygorem art. 340 i 341 Kodeksu kar głównych i poprawczych.

Zarząd Warszawskiego Ober-Policmajstra, wezwał Właścicieli domów, którzy z Komisji Kwaterniczkiej w pierwszym kwartale r. b., otrzymali bilety za Nr 575, 576, 577 i 578 kwitarjusza głównego wydane, na pomieszczenie Oficerów, ażeby takowe jak najspieszniej w Zarządzie Policji złożyli.

Dyrekcja Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, zawiadamia, że w składzie Stacji Głównej w *Warszawie*, znajduje się znaczna ilość przedmiotów zagubionych przez passażerów na drodze żelaznej lub jej stacjach, w kwartale 2gim b. r. Spis rzeczonych przedmiotów, przejrzeć można u Zawiadowcy stacji w *Warszawie*, *Sieniawicach*, *Lowiczu*, *Piotrkowie*, *Częstochowie* i *Granicy*; po odbiór zaś przy udowodnieniu własności, zgłaszać się należy do Zawiadowcy Stacji Głównej w *Warszawie*. Rzeczy nieodebrane do dnia 20 Sierpnia (1 Września) r. b., Warszawskiemu Towarzystwu Dobroczynności oddane zostaną.

D. 4/16 b. m. w Niedzielę, mieliśmy sposobność zaspokojenia ludzi łatwowiernych którzy na słowo zagranicznych gazet, gotowi byli uwierzyć że flota angielska na morzu Bałtyckim, rzekając się roli podpalacza, odważyła się na koniec uderzyć na wały Kronsztadu. Dziś, otrzymany w *Warszawie* Dziennik Odeski z dnia 28 Czerwca (10 Lipca) pozwala nam podobnie zaprzeczyć kłamliwym pogłoskom puszczonym w obieg jakoby Odesa zajęta została przez floty i wojsko anglo-francuzkie znajdujące się na morzu Czarnem. — Dziennik ten nie donosi nawet o zbliżaniu się statków tej floty, która może wprawdzie jeszcze raz bombardować z daleka to miasto prawie otwarte, ale nie mogłaby wysadzić wojsko na ląd bez rozprawienia się poprzednio z naszą waleczną armją gotową odeprzeć najście. Wszakże wiadomo, że święta ziemia Rosji, nigdy nie wyszła na dobre najezdnikom.

Wczoraj wieczorem, liczny orszak żałobny odprawił na smętarz *Powązkowski*, zwłoki ś. p. Sędziny *Kulikowskiej*. Duchowieństwu, złożonemu z kilku Konwentów Zakonów ŚŚ. *FRANCISZKA* i *AUGUSTYNA*, przewodniczył *JW. Dziekan Warszawski*, Kanonik *Naruszewicz*, Proboszcz Parafji Śgo *ALEXANDRA*.

Jutro o godz: 9tej z rana, odbędzie się w Kościele XX. *Augustjanów*, Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. *Jana Kacprowskiego*, b. Nauczyciela Gimnazjum Gubern. w *Radomiu*; na które, dawni Uczniowie zmarłego, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych.

(Art: nad:). Gdy Ojca dzieci BÓG powoła do siebie, boleść pozostałych, co go kochali, i żal w ich sercu tak są naturalne, że tylko wylanie łez ulgę im przynosi. Tak BÓG w swej nieograniczonej i niepojętej mądrości urządził! A czy mogą być jeszcze boleść i żal większe w rodzinie nad tę, jakich doznają dzieci z utratą Ojca lub Matki? Może się mylę, ale dziś wydaje mi się, że tych uczuć w wyższym jeszcze stopniu doznaje w swych piersiach rodzina *Jana Ulidowskiego*, młodzieńca trzydziesto-letniego, rodem z pod *Krakowa*, który, najpraciewiciej przysposobiwszy się na Lekarza w Uniwersytecie *Jagiellońskim*, w ostatnich tygodniach złożył dowody umiejętności swojej przed Radą Lekarską Królestwa *Polskiego*; i gdy rodzina jego pocziwa a niemałowna wraz z nim radowała się na owoce jego pracy, a mianowicie że on stanie się podporą ukochanej swej Matki; w dniu 18 b. m. i r. około południa, w skutku zjadliwego tyfusu, pomimo gorliwego ratunku lekarskiego, na łonie Siosty i Jej Meża, BÓG oddał ducha swego. Co BÓG dał, to też i odbiera, jak Swoje! Woła Jego zawsze Święta i niepojęta! — Exportacja zwłok odbędzie się w dniu jutrzejszym o godz: w pół do 5tej wieczorem, z Kaplicy Kościoła Metropolitalnego Śgo *JANA*, na smętarz *Powązkowski*.

Rzeczywiście że nadspodziewanie wszystkich, powiodły się dwie pierwsze próby, to jest *Poniedziałkowa* i wczorajsza z *sopranami* i *altami* z Oratorium *Elenera*. Pokazuje się zatem, że i najtrudniejsze zadanie, jeżeli tylko towarzyszą mu dobre chęci i poświęcenie, musi być uwieńczone pomyślnym skutkiem. *P. Sikorski* występując jako recenzent muzyczny, radził, aby pod wszystkie głosy podłożono w miejsce *łacińskiego*, *text polski*. Rozumie się, że uwaga ta jest bardzo trafna, ale niepodobną jest do wykonania dla braku czasu. W zamian za to, Komitet już poprzednio postanowił, aby xiążeczki objaśniające treść każdego głosu i chór, były drukowane w języku *polskim*. Z łatwością więc słuchacz, mając przed oczyma taką broszurkę, pojmie od razu każdy bez wyjątku śpiew, który chociażby nawet wykonywany był w rodzinnym języku, w razie zbytznego oddalenia słuchacza, nie mógłby przez niego być dosłyszany. Tak więc jedno, skompensuje się drugim; a jeżeli tylko PAN BÓG pobłogosławi zamiarom, i okaże się w rezultacie odpowiedni fundusz, wówczas przy wydawaniu dzieł *J. Elsnera*, a w takim razie i

Oratorium niniejszego, razem z *textem łacińskim*, zamieszczony będzie *text polski*, i cel pożądaný osiągnięty zostanie. — Dziś, jak donieśliśmy, próba o 4tej, samych *tenorów* i *basów*, a pojutrze całego chóru.

(A. n.) *Smetarze*, to miejsce wiecznego spoczynku drogiego sercu naszemu osób, są licznie i bardzo często odwiedzane, a to najwięcej w celu uczczenia jeszcze ostatniego zmarłego, przez przywołte utrzymanie mogił, gdzie zwłoki ich spoczywały i przyozdabianie takowych kwiatami. Jednakże znajdują się takie a nawet jak się zdaje z wyższem ukształceniem osoby, które kwiat zasadzony i z największą starannością pielęgnowany, z grobu zrywają. Ażeby więc BÓG raczył natchnąć je przekonaniami, że tem sprawiają przykrość bardzo wielu osobom, składam na Instytut *Moralnie Zaniedba: Dzieci* rs. 1. — B....

Biblioteka Towarzystwa Lekarskiego *Warszawskiego*, otrzymała temi czasy w darze od P. Jana *Zagórskiego*, Lekarza Ptu *Stopnickiego*, Członka Towarzystwa Lekarskiego w *Wilnie*, 13 dzieł w 20tomach, pomiędzy którymi mieszczą się dzieła rzadsze i znacznej wartości będące.

Na Pensji Wyższej męskiej przy ulicy *Mazowieckiej* pod Nr 1352, przez podpisanego utrzymywanej, odbył się *examin* roczny w dniach 30 Czerwca i 1 Lipca r. b. w obec Wysokiej Władzy Edukacyjnej, Rodziców i Opiekunów kształcącej się młodzieży; na którym następujący uczniowie otrzymali nagrody i listy pochwalne za wzorowe posłuszeństwo, pilność w naukach, dobre obyczaje i moralne zachowanie się: Nagrody w *listach pochwalnych*: z klasy wstępnej, Jan *Siemiątkowski*; z klasy 1szej: *Gustaw Lubowidzki*, *Ludwik Skrzyński*, *Karol Potrzebski*, i *Eugenjusz Rdultowski*; z klasy IIgiej: *Wincenty Stokoński*, *Romuald Xiągę Giedroyć* i *Michał Nyko*; z klasy IIIciej: *Władysław Górecki*; Nagrody ogólne w *wiązkach*: z klasy wstępnej, *Antoni Jędrzejewicz*; z klasy 1szej: *Antoni Rozmanith*; z klasy IIgiej: *Józef Miniewski* i *Stanisław Rybicki*; z klasy IIIciej: *Alexander Hauke* i *Wiktoryn Gregorowicz*. Nagrody szczególne w *wiązkach* za odznaczenie się i postęp w języku Rosyjskim: z klasy 1szej: *Antoni Rozmanith*; z klasy IIgiej: *Winc: Stokowski*; z kl. IIIciej: *Alex: Hauke*. — Zapis uczniów na następny rok szkolny, trwać będzie od 1go do 10 Sierpnia. — Przekłózony Zakładu, Jan *Barszczewski*.

Terańniejsza woda na *Wiśle*, zwie się zwykle *Świętojanką*. Jedni utrzymują że takowa pochodzi z zwykłych o tej porze deszczów, które wywierając wpływ swój na wezbranie rzek wpadających do *Wisły*, stają się powodem jej przybierania; inni znówu twierdzą, że topniejące o tym czasie śniegi na szczytach *Karpatów*, podniecają źródło z którego w tychże górach, *Wisła* wypływa, i tym sposobem sprawiają jej wylew. Jak bądź tak bądź, dość że *Świętojanka* rok-rocznem ponawiając się u nas, i w tym także roku od dnia wczorajszego daje znaki życia. Przewidzieć wysokość do jakiej obecnie dosięgnię, trudno; to tylko pewna, że im większe pod czas lata upały, a następnie deszcze, jako czynniki działające najsilniej na roztop śniegów, tem większa była woda; a że tego roku, mieliśmy bardziej umiarkowaną, jak słotno-upałą porę, zdaje się więc że przybór ten nie będzie groźącym. Na wszelki jednak

wypadek, lepiej nadbrzeżnym *Wisły* mieszkańcom, mieć się na ostrożności, i poczynić stósowne w tej mierze środki, a niżeli ubezpieczając się na mały wylew, doświadczyć potem ciężkiej klęski od niego. — Nielepszą wiadomość od *Zawichostskiej*, przywiozłam na sztafeta z *Góry Puławskiej*, gdzie *Wisła* onegdaj o godz: 5ej rano, doszła do wysokości stóp 9 nad zero. — Dziś już stan wody pod *Warszawą* stóp 9 cali 2.

Pomysł P. *Józefa Nowakowskiego*, Właściciela *Ma* gazynu przy ulicy *Nowo-Senatorskiej*, co do ułatwienia sprzedaży wyrobów lnianych, znajduje dobre przyjęcie. Idzie tu bowiem o dwa główne warunki, to jest o przystępną cenę i o dobroć wyrobu, a gdzie to jest zachowane, tak właśnie jak w handlu P. *Nowakowskiego*, kupujący musi być zadowolonym. Przy tem także każdy z nabywających ten towar, pragnie wiedzieć, który jest czysto-lniany, a który przeplatany przedzą bawełnianą, o czem też przy kupnie każdego wyrobu bywa uprzedzanym, i wtedy stósownie do woli jego pozostawiony mu bywa wybór, odpowiednio większym lub mniejszym cenom w stosunku wartości towaru. Dotąd rozprzedaż ta idzie z zadowoleniem Publiczności, i zdaje się że i nadal pójdzie w tymże sposobie.

Wyszedł z druku poszyt drugi tegorocznego *Pamiętnika Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego*, wydawanego za upoważnieniem Rządu pod redakcją Dra *Kuleszy*. Zawiera rozprawy Doktorów *Helbicha* i *Hirsztla*; postrzeżenia Dra *Chałubińskiego*, sprawozdanie komitetu o chorobach panujących w *Warszawie* w ciągu pierwszego kwartału r. b. przez Dra *Kuleszę*; tudzież wiadomości o postępie nauki lekarskiej w różnych jej gałęziach; bibliografią i rozmaitości mieszczące w sobie postrzeżenia lub odkrycia nowsze. Skład główny *Pamiętnika* w księgarni *Orgelbranda* przy ulicy *Miodowej*. Prenumeratoremowie odebrać go mogą w miejscach gdzie przedpłatę złożyli.

Ludwik Paradziński, 12to-letni skrzypek, o którym już niejednokrotnie wspominaliśmy w *Kurjerze*, wyjechał w tych dniach do *Ciechocinka*. Chłopczyzna ten, zapewne zasłużył grą swoją na względy *Ciechocińskich* Gości, bo nie tylko wrodzone zdolności przemawiają za nim, ale i ta praca, którą mimo swej młodościanności, przychodzi w pomoc rodzinie.

Księgarnia S. *Orgelbranda*, przy ulicy *Miodowej* № 496, odebrała powtórnie: *Kriegs-Atlas*, złożony z 20 mapp, rs. 2 kop: 70; jako też: kartę *Turcji Europejskiej*, kop: 60; *Azjatyckiej*, morza *Czarnego* i *Baltyckiego*, *Kaukazu*, mapę wybrzeża *Fińskiego* i *Ryńskiego*, mapę *wschodnich* prowincji *Rosyjskich*, po kop: 50; mapę *Moldawji*, *Siedmiogrodu* i *Wołoszozyny*, kop: 25; również, jenerałną kartę *Europejskiej Rosji* w 4ch sekcjach, rs. 3 kop: 60, i t. p.

Kantor Guwernantek J. *Foland*, exystujący przy ulicy *Długiej* pod Nr 543, przeniesiony zostanie z dniem 19 b. m., pod Nr 545, do domu *Bockana*, wprost *Kościola*, na 2gie piętro od frontu, obok *Apteki W. Wernera*.

Do składu wód mineralnych; naturalnych przy *Aptecę* w domu *Petyksusa* Nro 473b, przy ulicy *Senatorskiej*, nadeszły wody: *Lippspringer*, *Spaa*, *Soden*, *Champagnerbrunn*, *Driburgska*, *Geilnauska*, *Marienbadzka*, *Kreuzbrunn* i *Ferdinandsbrunn*; *Vichy Grande grille*

i *Celestins* w małych kamionkach; oraz *Solecka*. *Busha* woda, jakoteż i *solanka Ciechocińska*, w tych dniach są spodziewane. — T. *Heinrich*.

Kancelarja Komisarza Policji Wykonawczej Cirkulu 12 na *Pradze*, przeniesiona została z domu Nr 386, do domu naprzeciw położonego pod Nr 393, gdzie dawniej istniała sala ochrony dzieci.

Onegdaj, nad brzegiem *Wisły*, wprost ulicy *Solec*, znaleziono Annę *Drużyńską*, żonę wyrobnika, lat 52 liczącą, w stanie mocnego osłabienia; która nim ją do szpitala odwieźć zdołano, życie przestała.

Szymański Patron przy Trybunale Cywilnym w *Warszawie*, przeniósł swoją kancelarję pod Nr 512 przy ulicy *Podwale*.

W nowo urządzonej ogrodzie spacerowej przy ulicy *Třebackiej*, w domu *J.W. Sarnackiego*, dawniej *Steinkellera*, gdzie codziennie nie wyłączając Świąt, kompanja muzyczna pod kierunkiem *P. Rajczaka*, uprzyjemnia chwile Gościom; jutro około Teju po południu, wykonane będzie *wielkie pot-pourri Canthala*.

Kurs wczorajszy: za *pół-imperjały*, żądają rs. 5 kop: 28; za *listy zastawne* IIgo Okresu oprócz kuponu, dają rs. 14 kop: 80; IIIgo Okresu, dają rs. 14 kop: 75; kupon kop: 4¹/₂.

Wczoraj w Teatrze Wielkim po Operze *Fiorina*, przywołani zostali: Panna *Ortolani* 4-kroć, Pan *Ciaffei* 3-kroć, *P. Ziolkowski*, który z zadowoleniem przedstawił rolę *Juljana*, 3-kroć, oraz Pan *Butti* 2-kroć i *Wodiczka*; po Tańcach, Panoy: *Damse* i *Karolina Straus*.

Na teatrze *Wileńskim*, przedstawiono w tych dniach, po raz pierwszy, dramę *Korzeniowskiego*, pod tyt: *Sąd przysięgłych*. Panna *Palińska*, PP. *Surewicz* i *Chełmicki*, wystąpili w głównych rolach.

ANGLJA. — *Herald* donosi z floty *Baltyckiej*, że klimat bardzo tam przykry, zwłaszcza dla ludzi przybywających z pod zwrotników. Do prowadzenia szalup mają młodych ludzi nie dość silnych; weterani, których znowu na flotę przyjęto, nie mają także siły do roboty, jaką na nich nakładają. Potrzebaby ludzi z północy, ale ci domagają się wielkiej płacy a przytem lękają się karcieśnych. — Z *Hong-Kong* donoszą, że tam spodziewają się *Francuzkiego* Admirała *Laguerre*, z trzema okrętami wojennymi. Puszczono pogłoskę, że Pełnomocnicy *Anglii*, *Francji* i *Stanów Zjednoczonych*, udadzą się do *Pekinu*. — *Observer* doniósł, że pułki piechoty 20, 21, 34, 46 i 63, oraz bataljon karabinierów, otrzymały rozkaz trzymania się w gotowości; odpływają na *Wschód* w początku b. m. (*Jour: de St. Peters*).

Wojna zniszczenia i pożogi, prowadzona przez flotę *Angielską* przy brzegach *Finlandzkich*, nie może być silniej skarconą, jak to czyni *Dziennik Belgijski Nation*, którego następujący artykuł uważamy za stosowne powtórzyć, chociaż potępiamy przewrotne dążności tego *Dziennika*.

»*Paryż 10 Lipca*. Dopóki ten, co wam pisze te słowa, będzie mógł władać piórem, dopóty nie przestanie protestować przeciw dzikim czynom, jakimi odznacza się obecność flot sprzymierzonych na morzu *Baltyckim*. Tak, co się mnie tyczy, nie potrafię dość ener-

gicznie zgromić wprowadzenia w wykonanie tej dewizy *angielskiej: Brać, palić, niszczyć*. Rozbójnicy, korsarze, slibustjery, nie zrobiliby lepiej, a raczej nie potrafiliby gorzej czynić. Jest to pożoga i zniszczenie bez niebezpieczeństwa i bez sławy, uorganizowane na najobszerniejszą skalę przez tych samych ludzi, którzy głoszą, że prowadzą wojnę stosownie do wymagań ludzkości i cywilizacji. Wojna to ludzi dzikich, nie przestaną to powtarzać!

Te gorzkie uwagi, ale które zdają nam się nadzwyczajnie sprawiedliwymi, wzbudziło w nas urzędowe opisanie, skreślone 3 Lipca, na pokładzie statku *Leopard*, po wyprawie do *Uleaborga*. Rozbierzemy to opisanie, dosłownie zamieszczone w *Morning Chronicle*.

Niszczyciele wyruszywszy w Czwartek o 9ej godzinie wieczorem, przybyli do *Uleaborga* tegoż dnia około północy, płynąc wgórę rzeki o trzy mile odległości w 20 szalupach, mieli po prawej i lewej stronie swoich łodzi ogromne masy drzewa i magazyny smoły. Przybyli oni o północy, wszyscy mieszkańcy byli na nogach, i było tak jasno jak wśród dnia. »Nie stawiano wcale oporu, mówi sprawozdawca urzędowy, i wysadziwszy na ląd żołnierzy morskich, pomimo deszczu który zaczął padać i nie ustał, rozpoczęliśmy dzieło zniszczenia, które trwało aż do piątku wieczór."

Historjograf tego znakomitego czynu wojennego, w którym pochodnie były jedyną bronią atakujących, dodaje, że przez dziewięć śmiertelnych godzin, oficerowie byli na to narażeni, że mogli zostać odciętymi przez nieprzyjaciela, to jest przez ogień własną ich ręką położony; on sam, czyż to nie chlubna i sławna rana! miał włosy osmalone. Nigdzie nie widziałeś nic, tylko płomienie woła! on z uniesieniem! a kiedy nakoniec wszystko spłonęło, falanga podpalaczy spokojnie powróciła na łodzie, z przekonaniem że sumiennie i ściśle spełniła swoją powinność; nie było ani ranionych ani zabitych, naturalnie, bo nie było walki. Ale za pozwoleniem, omyliłem się. Raport donosi, że *anglicy* stracili jednego człowieka, biedaka który się upiekł; niezgrabiasz! to prawda, że zapewne był on jeszcze niewprawny w tem szlachetnem rzemiośle! i pokazuje się, że nie każdy kto zechce potrafi być dobrym podpalaczem.

Otóż to coś podobnego nazywają prowadzeniem wojny zgodnie z cywilizacją! Podpalanie, podpalanie z zimną krwią, bez walki i oporu; zniszczenie, dla samego tylko zniszczenia sztuka dla miłości sztuki, oto widowsko jakie przedstawiają nam dwa wielkie i potężne narody! Jakież to wawrzyny zdobyte na 100,000 sztych drzewa i 100,000 beczek smoły! jak to posuwać naprzód kwestję wschodnią, wyswobodzi morze Czarne, i sprowadzi ewakuację *Xięztw*! Nie potrzeba zaprawdę 60 okrętów i 60,000 żołnierzy do podobnej roboty, kilka kompanji palaczy wystarczyłoby na to!! (*Nation*).

DANJA. — Sejm *Niemiecki* nie zażądał od *Danji* współdziałania ewentualnego kontyngensów *Holsztynu* i *Launenburga*. — Szalupa parowa *angielska, Locust*, wypłynęła z portu *Kiöge* do floty. (*Jour: de St. Pet.*).

FRANCJA. *Paryż 12 Lipca*. — *P. Persigny*, b. Minister bawi w *Bern* w *Szwajcaryi*, gdzie goniąc z *Paryża* przywiózł mu wiadomość o śmierci *Marszałkowej*

Ney, jego świekry. — Z *Hiszpanji* wiadomości nie są zadowalające; pułk *el Rey*, podobno przeszedł do powstańców; mówią też, że *P. Turgot* ma doradzać Królowej, by weszła w układy z powstańcami. — Zamek *Fontainebleau* ma być powiększony nowym skrzydłem dla Cesarzowej. (Ind: Bel:).

Oprócz flot na morzu *Czarnem*, morzu *Baltyckiem*, i na wodach *Grecji*, *Francja* posiada jeszcze stacje morskie na wodach: *Indo-chińskich*, *Brazylii*, *La Plata*, *Antyllów* i *Mexyku*, brzegów zachodnich *Afryki*, *Newfoudland* i oceanu *Spokojnego*. — W *Tulonie* rozkazano budować dwie nowe fregaty wielkiej szybkości: *Eugenie* i *Foudre*; puszczane będą na wodę w pierwszej połowie r. p. — Uzbrojona teraz czwarta eskadra, służyć będzie tylko za rezerwy dla eskadr już działających, gdy okręta jakie w skutek długiej żeglugi lub bitew, będą musiały wrócić do portu dla na prawy. (J. de St. Pet:).

GREGJA. — Ministrowie żądali, by Król oddalił swego sekretarza prywatnego Pana *Wendland*; Król oparł się temu, dowodząc że Ministrowie nie mają prawa rozporządzać prywatnemi sługami Monarchy. Po uzyskaniu tej dymisji chcą oni żądać oddalenia Wielkiej Mistrzyni Królowej i Spowiednika Króla. (Gaz: Aug:).

HISZPANJA. — Powstańcy maszerują ciągle ku *Andaluzji*, a wojska Królowej ich ścigają; połączył się z nimi Generał *Serrano*, z 300 koni jazdy i nieco piechoty; (według urzędowych raportów, nieprzyprawił z sobą ani jednego żołnierza). Rząd ogłasza rozmaicie te dokumenta i odezwy niektóre przesadzone do niebezpieczności. W każdym razie ów zapowiadany dawno koniec powstania dalekim jeszcze. Kilka dziennikom pozwolono wychodzić, ale ich zaraz zakazano, pod pozorem, że są przychylnie powstańcom. (Ind: Belge:).

NIEMCY. — Wielki okręt *Rossyjski* handlowy *Cesarzewicz*, wracający z *Indji*, którego ładunek na milion franków liczone, umknął pogoni czterech kutrów *angielskich*, i w dniu 3 b. m. schronił się do portu neutralnego *Flensburga*. (Jour: de St. Pet:).

TURCJA. — Według listów z *Konstantynopola*, wpływ Internuncjusza *Austrjackiego*, *P. v. Bruck*, wzrasta bardzo; pomiędzy innemi, zdołał on uzyskać uwolnienie kilku statków *greckich* z ich ładunkiem, którego część należała do poddanych *tureckich*. — Oficerowie *angielscy* i *egipscy* skupują w *Syrii* konie i muły dla swych wojsk; spodziewają się także *francuzkiej* komisji w tymże celu; koni zdalnych bardzo mało w *Syrii*. — *Times* donosi, że Marszałek *St. Arnaud* i Lord *Raglan*, rozjechali się niezbyt z siebie zadowoleni, ponieważ różnili się mocno w zdaniach co do planu wojny na ostatniej konferencji. *Francuzi* w *Warnie* bardzo zagospodarowali się; podawali nazwiska ulicom, pozakładali magazyny, restauracje, kawiarnie, w których grywają w domina. *Anglicy* mniej sprężyście sobie poczynają. Oficerowie *angielscy* urządzili w swym obozie rozmaite igrzyska i wyścigi na koniach, mułach, a nawet osłach; cena wejścia wynosi piastrą; dochód obracany jest na nagrody dla zwycięzców. — Zaprzestano budowy szaniec na linii *Bujuk Tekmedze*, i odwołano Oficerów inżynierji. — Najulubieńszym śpiewem *Francuzów*, jest hymn *Marsylski*, pomimo wszystkich zakazów, oraz satyryczna piosenka na wszystkich

dowódców armji lądowej i morskiej. Mużulmanie starowiercy bardzo oburzają się na to, że zuawy w wojsku *francuzkim* noszą turbany. — Rapporta *tureckie* zwykle tak kłamliwie, przyznają, iż w dniu 9 z. m. korpus *turecki* prawie zniszczonym został przez *Rossjan*; strata wynosiła 1,500 ludzi, większej części zabitych; zginęli: *Hamid-Bey* i *Hassan-Bey* dowódca *baszi-buzuków*. — *Wiedeński Soldatenfreund* donosi, że powrót *Rossjan* na lewy brzeg *Dunaju*, odbył się w największym porządku i bez żadnej straty; *Turecy* nieśmieli nawet pokazać się tylniej straży; 5,000 rodzin *Bulgariskich* opuściło wraz z *Rossjanami* swój kraj rodzinny, by znaleźć schronienie w *Rossji*. (Gaz: Aug:).

Czytamy w korespondencji z *Konstantynopola* i *Lipca* w *Triester Ztg*: Lekarze zapewniają, że febrę panującą corocznie nad brzegami *Dunaju*, bardzo szkodliwymi będą dla *Szkotów*, *Anglików* i *Francuzów*. — W *Azji* bardzo źle około *Turków*; list z *Kars* donosi o zupełnej demoralizacji armji *tureckiej*; *Porta* ma w swojej służbie bardzo wiału *węgierskich* i *włoskich* wychodźców, którzy zamiast zgodnie działać ku głównemu jej celowi, kłótniami i sporami opierwszeństwo w stopniu, powiększają jeszcze i tak już istniejący nieporządek. Słabości miały o 3cią część prawie zmniejszyć armję składającą się z 60,000 żołnierzy.

Tak *Francuzi* i *Anglicy* bardzo niezadowoleni są z Urzędników przydanych im przez *Portę*; ci bowiem niechęć ani rzucić okiem na najbliższe nawet potrzeby, i przy każdej okoliczności sam tylko własny interes mają na względzie. Prócz tego tak *angielscy* jak i *francuzcy* intendenci, często objawiają dążności *tureckie*, dla tego tylko oficerowie się skarżą, a urzędnicy intendencji znajdują sposób uniewinnienia siebie, a wysunięcia naprzód *Turków* jako winnych. Godnem jest uwagi, że *Francuzi*, chociaż jeszcze nie nie uczynili dla *Porty*, dali jej jednak do zrozumienia, że jużby czas było udzielić im jakie ordery, tak, że pocziwy Sułtan z uśmiechem wydał polecenie rozdania znacznej liczby orderów *Medjidze* pomiędzy *Francuzów*; aby zaś nie obrazić *Anglików*, nie szczędzić i dla nich tego samego. *Finanse Turecji* bardzo są w złym stanie, wypłacenie żołdu wojsku na prowincjach odbywa się bardzo nieregularnie, a jednak niedługo trzeba będzie ponieść ogromne wydatki przy zaślubinach córki Sułtana z synem *Reszyda* *Baszy*. *Reszyd* stara się doprowadzić ten związek do skutku, aby się bardziej wzmocnić. (Tr: Ztg:).

WŁOCHY. — Król *Neapolitański* ledwo ukrywa swe sympatje dla *Rossji*, pod pozorną przyjaźnią dla *Mocarstw* zachodnich. Maóstwo poddanych *Rossyjskich* bawi w *Neapolu*, gdzie Król dla nich jest bardzo łaskawym. — W *Genui* obawiają się cholery. (Jo: de St. Pet:).

DOMIESIENIA.

DOM w Krakowie, na przedmieściu *Wesoła*, parterowy, z 16 Pokoi obszernych złożony, z 2ma wielkimi dziedzińcami i ogrodem, jest z wolnej ręki do sprzedania za rsr. 7,500. Wiadomość powziąć można na miejscu, pod Nr 516, przy ulicy *Floriańskiej*.

Dziś rano ciepła stopni 16. Wzoraj w południe 24.

TEATR WIELKI. Jutro, *Gizella*.

Codziennie do widzenia, od godz. 10 do 6 z południa, przy Ogrodzie *Krasiańskich*, **OLBRZYM** i **GALERJA**.